

Stichting Leer Anderen Helpen

Jaarverslag 2019

Vastgesteld door bestuur d.d. 2 april 2020

Voorwoord

Door middel van dit jaarverslag legt de Stichting Leer Anderen Helpen (SLAH) verantwoording af over de door haar uitgevoerde activiteiten in het verslagjaar 2019. De financiële verantwoording is nader gedocumenteerd in de bij dit jaarverslag horende jaarrekening.

Het bestuur wil allen die in het verslagjaar hebben bijgedragen aan de werkzaamheden van SLAH van harte bedanken. Dat geldt in de eerste plaats de oogartsen die zijn uitgezonden en geheel belangeloos hun tijd en deskundigheid beschikbaar hebben gesteld, niet zelden onder moeilijke omstandigheden. Daarbij bij een aantal missies nauw samenwerkend met de optometristen/opticiëns van partnerorganisatie Zienderogen, dank gaat ook naar hun uit. Dank geldt voorts de donateurs en fondsen die het mogelijk maken de kosten die met ons werk samenhangen te dekken, alsmede de instellingen en bedrijven die om niet middelen ter beschikking stelden.

Het bestuur hoopt en verwacht dat SLAH ook in 2020 haar belangrijke werk met succes zal kunnen voortzetten.

De Stichting

De Stichting Leer Anderen Helpen is opgericht op 18 mei 1989 met als vestigingsplaats Utrecht. Het initiatief is voortgekomen uit de Nederlandse ziekenhuiswereld.

Het doel van de stichting is het verlenen van oogheelkundige zorg aan mensen in minder welvarende streken in de wereld die niet of amper toegang hebben tot deze zorg. Daarbij worden kennis en vaardigheden waar mogelijk overgedragen aan lokale artsen en andere zorgverleners, opdat men idealiter op termijn niet meer of in elk geval minder is aangewezen op hulp van buitenstaanders. Veelal gaat het om het vervangen van troebele lenzen (cataract) door een kunstlens. Ook andere oogheelkundige ingrepen worden uitgevoerd.

De projecten

Ambon

Eind februari/begin maart verzorgden drie oogartsen van SLAH – Wilda Batubara, Monika Landesz en Chang Liu – de jaarlijkse missie naar de AV Kliniek op Ambon. Het plan was om eerst een week naar Sumba te gaan om daar te werken. Maar vanwege de verscherping van de aanvragen van werkvergunningen lukte het niet om dat rond te krijgen. Aangezien een en ander pas kort voor de reeds geboekte missie naar Indonesië bekend werd, is besloten om de volledige tijd van twee weken op Ambon te werken, na overleg met de oogkliniek aldaar.

In 12 dagen werden in samenwerking met lokale zorgverleners 455 operaties uitgevoerd. Het betrof merendeels staaroperaties. Onderstaand overzicht geeft een specificatie van de verrichte ingrepen.

Verrichting	Aantal
Ecce (extracapsular catataract extraction)	222
Phaco	198
Icce (intracapsular catataract extraction)	5
Pterygium	16
Entropion	4
Secundaire implant	10
Totaal	455

Tijdens het verblijf droeg het SLAH-team zorg voor aanvullende training van de lokale zorgverleners en gaf het een aantal adviezen inzake de organisatie van de kliniek. Zo zal men voor betere oogmetingen een optometrist gaan aantrekken. Middels een schriftelijke rapportage aan het bestuur heeft het SLAH-team een gespecificeerde verantwoording van de uitgevoerde activiteiten gegeven.

In september werd Ambon getroffen door een zware aardbeving. Gelukkig bleef de schade voor de AV Kliniek zeer beperkt.

Schade als gevolg van de aardbeving van september 2019

Ultimo 2019 staan voor de eerste helft van 2020 twee nieuwe missies gepland. Doel van de eerste missie is training van de lokale oogarts met de nieuwe phacomachine van Bausch & Lomb.

Haiti

In april zou SLAH tezamen met de optometristen van Zienderogen opnieuw een missie uitvoeren naar Passe Catabois in Haïti, een extreem arm gebied in een al zeer armlastig land. In de voorgaande vier jaren zijn beide organisaties daar ook al werkzaam geweest in de plaatselijke zorgvoorziening. De missie van dit jaar was tot in de puntjes voorbereid en het team van vier oogartsen en vier optometristen stond gepakt en gezakt klaar om af te reizen.

Helaas bleek in de loop van de lente de veiligheidssituatie in Haïti dramatisch verslechterd. Zodanig dat de fysieke risico's voor onze mensen onacceptabel zouden zijn. Tot onze grote spijt hebben wij daarom op het allerlaatste moment de voorgenomen reis moeten annuleren. Voor 2020 ziet de situatie er vooralsnog niet beter uit. Ultimo 2019 staat daarom een nieuwe missie nog niet gepland.

De voor de missie naar Haïti inmiddels verworven medicamenten konden door tussenkomst van bestuurslid Jos Rademakers alsnog een goede bestemming krijgen in het project van een zusterorganisatie van SLAH, de Stichting Eye for Zambia.

Kenia

Twee bestuursleden van SLAH – Alex Rulo en Ton Smit – voerden in 2018 een verkenningmissie uit in de regio Trans Mara East in Kenia. Dit betreft een arme, geïsoleerde regio waarin nauwelijks zorgvoorzieningen aanwezig zijn. De

verkenning vond plaats in samenwerking met de Nederlandse Stichting Oloonkolin, die elders in Kenia met zorgondersteuning actief is.

In 2019 is tezamen met lokale zorgverleners een plan ontwikkeld dat voorziet in de opzet van een oogheelkundige faciliteit. De SLAH heeft een budget beschikbaar gesteld voor de aanschaf van een aantal elementaire voorzieningen van een oogheelkundige kliniek. Tevens voor een periode van vooralsnog drie jaar middelen gevoteerd voor de aanstelling van een *clinical officer*, gespecialiseerd in oogheelkunde. Deze zal een klein team opbouwen dat de kern van de oogheelkundige kliniek zal vormen. Naar verwachting ultimo 2019 zal de betreffende functionaris in de loop van 2020 aantreden.

SLAH zal – mogelijk voor het eerst al in 2020 – verdere ondersteuning bieden door het uitzenden van oogartsenteams ten behoeve van operaties en trainingen ter plaatse. Voor SLAH betekent dit een nieuwe projectlijn.

Educatie

Op 12 oktober organiseerde SLAH een met ruim 50 aanwezigen druk bezocht symposium over de transitie naar duurzame oogzorg in ontwikkelingslanden. Een viertal gerenommeerde en ervaren inleiders gaf een leerzaam overzicht van de spreiding van oogheelkundige aandoeningen, de vaktechnische aspecten van oogheelkundige zorg in dergelijke landen en de organisatorische en maatschappelijke ontwikkelingen aldaar.

Hans Limburg gaf een overzicht van de veranderende demografie en epidemiologie van blinden en slechtzienden in de ontwikkelingslanden. Tim Westland vertelde over zijn recente werkzaamheden van bijna twee jaar als oogarts in een klein streekziekenhuis in Ghana. Nic Reus gaf een presentatie over zijn ervaringen met de introductie van de phaco-emulsificatie in Kaapverdië. Toepassen van moderne technologie in ontwikkelingslanden brengt allerlei uitdagingen met zich mee. Ype Henry tot slot gaf een overzicht van de (veranderende) rol en positie van Nederlandse oogartsen in de verschillende ontwikkelingslanden. Verschillende organisaties, verschillende delen van de wereld, verschillende taken.

Ruim vijftig oogartsen en optometristen woonden de lezingen bij. Het betrof zowel 'oudgedienden' als jonge zorgprofessionals. Het Nederlands Oogheelkundig Genootschap kende het symposium drie accreditatiepunten toe in het kader van de nascholing van oogartsen.

Enige tijd na het symposium is onder de deelnemers daaraan de interesse gepeild om deel te nemen aan de werkzaamheden van SLAH. Resultaat hiervan is dat vijf nieuwe collegae belangstelling voor het werk van SLAH kenbaar hebben gemaakt.

Financiën

Alle bij SLAH betrokkenen werken onbezoldigd. Niettemin zijn er kosten voor bijvoorbeeld reis en verblijf tijdens missies alsook kosten voor medische apparatuur, hulpmiddelen en medicatie. SLAH is voor dekking van deze kosten geheel afhankelijk van de giften van donateurs en fondsen, alsook het om niet ter beschikking stellen van middelen door instellingen of bedrijven.

In het verslagjaar ontving SLAH voor een bedrag van € 23.741 aan giften. Het leeuwendeel was afkomstig van de medewerkers van het Oogziekenhuis. Op 7 april vond de marathon van Rotterdam plaats. 45 medewerkers van het Oogziekenhuis namen daaraan deel, waarbij zij zich lieten sponsoren ten behoeve van de werkzaamheden van SLAH in Haïti. Hun inspanningen brachten het mooie bedrag van € 9.721,89 op. Deze som staat nu gereserveerd voor toekomstige missies naar Haïti, zodra de veiligheidssituatie deze weer toelaat.

SLAH mocht voorts uit een erfenis een legaat van € 5.000,- ontvangen.

De marathonlopers van het Oogziekenhuis

Het verslagjaar, dat een bedrag van € 12.899 aan kosten met zich bracht, kon worden afgesloten met een positief resultaat (€ 1.145). Voor nadere specificatie wordt verwezen naar de jaarrekening.

Communicatie

In het verslagjaar is een nieuwe versie van de standaardbrochure van SLAH vervaardigd. Tevens ontwierp de secretaris een poster die in onder meer praktijkruimtes kan worden opgehangen en zo aandacht vragen voor het werk van SLAH.

Stichting Leer Anderen Helpen

Met uw hulp helpen wij anderen!

Helpt U ons anderen helpen?

Wat doet de SLAH?

De SLAH is er sinds 1989 voor het verlenen van oogheelkundige zorg aan mensen uit minder welvarende streken in de wereld, die niet of amper toegang hebben tot deze zorg.

Daarbij worden kennis en vaardigheden waar mogelijk overgedragen aan lokale artsen en andere zorgverleners, zodat men idealiter op termijn niet meer of in elk geval minder is aangewezen op hulp van buitenstaanders. Veelal gaat het om het vervangen van troebele lenzen (cataract) door een kunstlens.

De SLAH is een initiatief uit de Nederlandse ziekenhuiswereld, alle betrokkenen werken zonder vergoeding.

In de eerste 25 jaar van de stichting werd deze zorg verleend in verschillende regio's in Indonesië.

Er is door de SLAH jaren lang hard gewerkt in Indonesië en mede daardoor is onze hulp er steeds minder nodig. Door de toenemende vraag om oogheelkundige hulp uit andere landen, zoals Kenia en Haïti, hebben wij ons werkterrein uitgebreid. Andere landen waar de nood hoog is kunnen hier nog bij komen.

Paul Hufsaan 49 | 3584 GB Utrecht | info@slah.nl | NL02 INGB 0006 0376 52 www.slah.nl

De nieuwe poster van SLAH

In december zond de voorzitter de jaarlijkse nieuwsbrief aan de donateurs.

Tableau oogartsen

In mei van het verslagjaar heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de oogartsen die nu of mogelijk op termijn bereid en beschikbaar zijn om deel te nemen aan missies van SLAH. De volgende collegae maken in 2019 het tableau van SLAH uit.

- drs. W. (Wilda) Batubara, Sint Michielsgestel
- drs. P.J.D. (Peter) Bolmers, Den Bosch
- drs. H.F. (Frits) Dubois, Utrecht
- dr. C.A. (Cathrien) Eggink, Nijmegen
- drs. I.M. (Ivan) Gan, Rotterdam
- dr. R. (Ramon) van Huet,
- dr. M.A. (Monika) Landes, Den Haag
- dr. F.L. (Suzy) Njoo, Ouderkerk a/d Amstel
- drs. R. (Ruud) van der Pol, Leiden
- drs. A.J.J.M. (Jos) Rademakers, Nijmegen
- drs. A.H.F. (Alex) Rulo, Hilversum
- dr. D.F. (Eric) Schaling, Heemstede
- drs. G.W.S. (Sicco) thoe Schwartzberg, Den Haag
- drs. M. (Maribel) Sere, Helmond
- drs. A.J.G.M. (Ton) Smit, Amersfoort
- drs. R.W.O. (Rinald) Stout, Uden
- drs. U.F. (Folkert) Tegelberg, Goes
- dr. M. (Mauk) Tilanus, Nijmegen
- drs. W. (Willem) Vaandrager,
- drs. S. (Siep) vd Veen, Heerenveen

Samenstelling en functioneren bestuur

Het bestuur bestaat uit maximaal zeven personen die telkens voor een periode van maximaal vier jaren worden (her)benoemd. Herbenoeming kan direct aansluitend een onbeperkt aantal malen geschieden, tot de leeftijd van tweeënzeventig jaar.

Het bestuur vergadert in beginsel twee maal per jaar: in het voorjaar en het najaar. Tussentijds vinden overleg en het nemen van beslissingen per e-mail plaats.

Met ingang van 1 november nam Ton Smit, sinds juli 2000 als bestuurslid verbonden aan SLAH, afscheid als bestuurslid. Het bestuur dankt hem zeer voor zijn langdurige inzet voor de doelstelling van SLAH, niet alleen als bestuurslid maar ook als actief lid van missies van SLAH. Dit laatste zal hij in de komende jaren blijven doen. Het bestuur is verheugd dat zijn plaats zal worden ingenomen door een nieuw enthousiast bestuurslid: Ruud van der Pol, oogarts in het Alrijne ziekenhuis te Leiden, Leiderdorp en Alphen aan de Rijn.

Met ingang van 1 februari nam Wim Mastbroek na een lidmaatschap van een jaar afscheid van het bestuur. Hij blijft zich inzetten voor de missie van SLAH in Haïti.

Chantal Baijens, die het bestuur jarenlang ambtelijk ondersteunde, beëindigde haar werkzaamheden voor SLAH in oktober. Haar taken zijn onder dankzegging overgenomen door de secretaris van het bestuur, Margreet van Heel.

In de novembervergadering van het verslagjaar stelde het bestuur een geactualiseerd rooster van aftreden vast.

In 2019 maakten de volgende personen deel uit van het bestuur.

	Bestuurslidmaatschap
mr. René Peters, arts niet praktiserend, voorzitter	: m.i.v. 1 maart 2018
drs. Margreet van Heel, secretaris	: m.i.v. 1 oktober 2014
drs. Burg H. de Rave, penningmeester	: m.i.v. 1 september 2008
Ivan Gan, oogarts	: m.i.v. 1 januari 2017
Wim Mastbroek, operatieassistent	: tot 1 februari 2019
Ruud van der Pol, oogarts	: m.i.v. 1 november 2019
Jos Rademakers, oogarts	: m.i.v. 1 maart 2018
Alex Rulo, oogarts	: m.i.v. 1 maart 2015
dr. Ton Smit, oogarts	: tot 1 november 2019

De leden van het bestuur verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd. Eventuele persoonlijk gemaakte kosten kunnen worden vergoed.

Vaststelling jaardocumenten

Het jaarverslag en de jaarrekening inzake het verslagjaar zijn in verband met de hygiënemaatregelen inzake het coronavirus door het bestuur buiten vergadering vastgesteld op 2 april 2020, in overeenstemming met het daartoe bepaalde in de statuten (artikel 7 lid 9).